OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

Demokratia- ja julkisoikeusosasto
Julkisoikeusyksikkö
Lainsäädäntöneuvos Jasmin Heiskanen

LAUSUNTO

27.11.2025

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsästyslain muuttamisesta (HE 173/2025 vp)

Maa- ja metsätalousvaliokunta on pyytänyt oikeusministeriöltä lausuntoa otsikossa mainitussa asiassa.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi metsästyslakia. Esityksen taustalla on luontodirektiivin muutos suden suojeluaseman osalta. Esityksen mukaan metsästyslaista poistettaisiin säännös suden ympärivuotisesta rauhoituksesta. Suden rauhoitusajasta säädettäisiin metsästysasetuksessa. Lakiin tehtäisiin myös teknisiä muutoksia.

Oikeusministeriö lausuu kunnioittavasti seuraavan.

Oikeusministeriö on antanut kyseessä olevan hallituksen esityksen esitysluonnoksesta sen valmisteluvaiheessa maa- ja metsätalousministeriölle 23.10.2025 päivätyn lausunnon. Lausunnossaan oikeusministeriö esitti esitysluonnokseen liittyviä huomioita koskien ehdotettua rangaistussäänteyä sekä teknisiä muutoksia metsästyslain 41 ja 41 a §:ään. Esittelevän ministeriön valmistelija on lausunnon jälkeen ollut yhteydessä oikeusministeriöön, ja yhteydenpidossa on käsitelty muun muassa rangaistussäänteylystä luopumista sekä ehdotettua DNA-näytteidentoimittamisvelvollisuutta koskevaa säännöstä. DNA-näytteidentoimittamisvelvollisuuteen liittynyt rangaistussäännös näyttää poistetun jatkovalmistellusta hallituksen esityksestä.

Oikeusministeriö kiinnitti lausunnossaan huomiota siihen, että ehdotetusta DNA-näytteidentoimittamisvelvollisuutta koskevasta sääntelystä ei käy ilmi, minkälaisesta konkreettisesta velvollisuudesta olisi kyse. Tällä olisi ollut erityisesti merkitystä lausuntokierrosvaiheessa esitysluonnokseen sisältyneen rangaistussäänteylyn osalta, mutta lausunnon jälkeisessä yhteydenpidossa oikeusministeriö toisti, että vaikka rangaistussäänteely

Postiosoite
Postadress
Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Meritullinkatu 10
00170 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi
Fax
09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet
kirjaamo.om@gov.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

poistettaisiin ehdotuksesta, olisi kuitenkin edelleen perusteltua, että sääntelyyn sisältyisi esitysluonnoksessa ehdotettua tarkempi luonnehdinta näytteidentoimittamisvelvollisuuden sisällöstä. Oikeusministeriö toi esiin, että sikäli kuin velvollisuuden laiminlyöntiin ei liittyisi hallinnollistakaan seuraamusta, voinee tarkempi luonnehdinta olla tässä tapauksessa myös asetustasolla kuten näytteiden toimittamisen määräaikasääntelynkin osalta on ehdotettu.

Jatkovalmisteltuun ja nyt käsiteltävänä olevaan hallituksen esitykseen ei näytä kuitenkaan tehdyn lisäyksiä tai tarkennuksia DNA-näytteidentoimittamisvelvollisuutta koskevin osin (ehdotettu 10 §:n 4 momentti). Lainkohtaa koskevissa säännöskohtaisissa perusteluissa on tuotu esiin, että Luonnonvarakeskus antaisi tarkemmat ohjeet DNA-näytteiden ottamisesta, säilyttämisestä ja toimittamisesta. Vaikka hyvin teknisluonteinen ohjeistus sopiikin myös viranomaisen ohjeissa annettavaksi – minkä seikan oikeusministeriö on lausunnonjälkeisessä yhteydenpidossaan tuonut valmistelijan tietoon – ei voida kuitenkaan pitää perusteltuna, että näytteidentoimittamisvelvollisuuden sisältö jää sääntelyssä niin yleisluontoiselle tasolle kuin nyt näytetään ehdotettavan. Nykyisessä lainsäädännössäkin esimerkiksi saalisilmoituksen tekemisen osalta näyttää säädetyn tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Edelleen voidaan kiinnittää huomiota siihen, että ehdotetun 10 §:n 4 momentin muotoilusta ei ilmene, keneen DNA-näytteiden toimittamisvelvollisuus kohdistuu.

Oikeusministeriö kiinnitti lausunnossaan huomiota myös metsästyslain 41 §:n 5 momentin viimeiseen virkkeeseen kohdistuvaan muutosehdotukseen ja totesi, että säännöstä olisi syytä selventää. Jatkovalmisteltu esitys on säilynyt tältä osin muuttumattomana lausuntokierrosvaiheeseen nähden, ja viimeiseen virkkeeseen ehdotetaan yhä tehtäväksi seuraava kursivoinnilla korostettu lisäys ”Lisäksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 41 a §:n 3 momentissa tarkoitetun poikkeusluvan *ja 41 a §:n 4 momentissa tarkoitetun poronhoitoalueen alueellisen kiintiön* päämäärästä ja alueesta, jota päämäärä koskee, sekä poikkeuksen kohteena olevan lajin suotuisan suojelutason viitearvosta.”

Oikeusministeriö toistaa lausunnossaan 23.10.2025 esittämänsä edellä mainittuun 41 §:n 5 momentin viimeiseen virkkeeseen liittyvät huomiot seuraavilta osin. Ehdotettu muutos 41 §:n 5 momentin viimeiseen virkkeeseen liittäisi maa- ja metsätalousministeriön asetuksen poikkeuslupien päämääräsääntelyn poronhoitoalueen alueelliseen kiintiöön, johon ei nykyisellään näyttäisi liittyvän mainittua päämääräsääntelyä. Tähän nähden säännöskohtaisissa perusteluissa esitetty näkemys siitä, että sääntely säilyisi asiallisesti muuttumattomana, ei pitäisi paikkaansa. Lisäksi momentin viimeisen virkkeen

muotoilun perusteella jää epäselväksi, onko suotuisan suojelutason viitearvoa koskevien tarkempien määräysten antaminen asetuksella ollut tarkoitus liittää poikkeuslupien lisäksi poronhoitoalueen alueelliseen kiintiöön. Säännöskohtaisista perusteluista ei näyttäisi selviävän, miksi viimeisen virkkeen ehdotettu muutos on katsottu tarpeelliseksi.